

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: N. Lupașcu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

02 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din RM,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din RM împotriva lui Viorel Roșioru, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 10 iulie 2020, Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din RM (ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din RM) a depus cerere de chemare în judecată împotriva împotriva lui Viorel Roșioru, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică (INSP) cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate în suma de 76 650 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu titlu de taxă de stat, în mărime de 2 299,5 de lei.

În motivarea acțiunii, a indicat că deține mai multe autorizații de funcționare a parcării auto cu plată și anume: nr.01469 din 16 ianuarie 2017, nr.01501 din 16 ianuarie 2018, nr.01562 din 17 ianuarie 2019 și nr.01654 din 17 ianuarie 2020, administrând o parcare auto specializată cu nivel sporit de securitate, acces limitat al terților și asigurarea condițiilor necesare pentru asigurarea integrității corpurilor delictive.

A precizat că, legea stabilește măsuri obligatorii pentru asigurarea păstrării corpurilor delictive și a altor obiecte în cadrul desfășurării procesului penal sau contravențional, în vederea prevenirii pierderii, deteriorării, alterării, atingerii între ele sau amestecului corpurilor delictive ori al altor obiecte.

A comunicat că, începând cu ianuarie 2017 reclamantul primește la parcare specializată pentru păstrarea corpurilor delictive, mijloacele de transport reținute de organele de urmărire penală și agenții constatatori pe marginea cauzelor penale și contravenționale.

La 16 iulie 2017, în baza Actului primirii la păstrare a unității de transport nr.00288 din 16 iulie 2017, reclamantul a primit la păstrare în parcare specializată din str. Otovasca 19a, mun. Chișinău, motoreta „Muravei” cu numărul de înmatriculare MĐO 7424. Ulterior, în baza ordonanței privind recunoașterea și anexarea corpului delict la cauza penală din 14 august 2017, motoreta vizată a fost recunoscută corp delict pe marginea cauzei penale privind învinuirea lui Roșioru Viorel în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin. (4) Cod penal.

A relevat că, cererea depusă de ÎCAP „Coopalimentara” pe marginea cauzei penale privind învinuirea lui Roșioru Viorel de recuperare a cheltuielilor judiciare, legate de păstrarea corpului delict, a fost respinsă prin încheierea din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani ca una inadmisibilă, deoarece această motoretă a fost adusă la parcare specializată pe marginea unei cauze contravenționale privind învinuirea lui Roșioru Viorel și nu pe marginea cauzei penale privind învinuirea lui Roșioru Viorel.

Aceeași informație a fost prestată și de Procuratura mun. Chișinău prin răspunsul nr.02r/18-717 din 24 ianuarie 2018 la petiția ÎCAP ”Coopalimentara” a UCCC nr.9 din 10 ianuarie 2018.

Astfel, reclamanta a specificat că, prin sentința Judecătoriei Criuleni din 19 decembrie 2017, Roșioru Viorel a fost recunoscut vinovat conform art. 264/1 alin.(4) Cod penal, fiind condamnat la o pedeapsă corespunzătoare, care a devenit irevocabilă.

A precizat că după devenirea sentinței judecătorești irevocabile, motoreta de model „Muravei” cu numărul de înmatriculare MĐO 7424, putea fi ridicată de persoana interesată fără impedimente de la parcare specializată, însă începând cu 02 ianuarie 2018 și până la înaintarea acțiunii în justiție, motoreta se afla la păstrare în parcare specializată din mun. Chișinău, str. Otovasca, 19a, iar Roșioru Viorel nu a întreprins nici o măsură pentru a-și reclama acest bun.

A relevat că, conform răspunsului nr.14433 din 20 septembrie 2017 adjunctului-șef al Inspectoratului General de Poliție, conducătorul și proprietarul motoretei de model „Muravei” cu numărul de înmatriculare MĐO 7424 Viorel Roșioru a refuzat ridicarea mijlocului de transport de la parcare specială.

Consideră că după finisarea procesului penal între reclamant și pârât au loc „de facto” relații de depozit. Astfel reclamanta în perioada de 1076 de zile cu responsabilitate corespunzătoare a asigurat păstrarea mijlocului de transport ce aparține pârâtului care la rândul său devenind deponent este obligat să achite serviciile prestate conform tarifelor stabilite și anunțate de depozitar.

A mai susținut că conform Listei de prețuri la serviciile acordate de păstrare autoturisme din str. Otovasca, 19, aprobată prin Ordinul nr.164 din 26 decembrie 2016 a directorului ÎCAP „Coopalimentara”, prețul de păstrare a automobilelor constituie următoarele plăți: intrarea pe teritoriul parcării 450 lei; păstrarea până la 5 zile constituie 10 lei ora = 1200 lei; păstrarea mai mult de 5 zile constituie 100 lei/zi. În total creanța reclamantului pentru păstrarea motoretei constituie suma 108 750 de lei și în fiecare zi această sumă crește cu 100 de lei.

A invocat că în concordanță cu art. 1389 Cod civil, creditorul se numește persoana dezavantajată iar debitorul persoană îmbogățită. Atunci când persoana îmbogățită nu-și îndeplinește obligația, persoana dezavantajată poate introduce acțiune în justiție prin care pretinde restituire, numită.

Reclamanta a precizat că la 12 martie 2018, a expediat în adresa pârâtului o cerere prealabilă nr.50, prin care a propus să stingă benevol în decurs de 15 zile

creanța formată în mărime de 25 150 de lei. Scrisoarea adresată lui Roșioru Viorel a fost reclamată la 17 martie 2018, însă a fost lăsată fără nici un răspuns. La fel, la 19 mai 2020 în adresa de domiciliu a pârâtului a fost expediată o cerere prealabilă repetată nr.52 prin care i s-a propus benevol în decurs de 15 zile să stingă creanța formată față de creditor în mărime de 103 950 de lei. Scrisoarea vizată cu cererea prealabilă s-a întors nereclamată de la oficiul poștal.

Consideră că a întreprins toate măsurile pentru soluționarea amiabilă a litigiului și deși este în drept să solicite suma de 108 750 de lei, acumulată la 26 iunie 2020, solicită la caz doar 76 650 de lei, pentru depozitarea motoretei de model „Muravei” cu numărul de înmatriculare MĐO 7424, doar în decurs de 626 de zile.

Reclamanta a solicitat admiterea acțiunii, restituirea îmbogățirii nejustificate de la Roșioru Viorel în suma de 76 650 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în suma de 2 299,50 de lei.

Prin hotărârea din 01 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 03 martie 2021, apelanta ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din RM, în persoana administratorului Vasile Lesnic, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 01 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din RM. S-a menținut hotărârea din 09 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din RM împotriva lui Viorel Roșioru, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la restituirea îmbogățirii nejustificate în suma de 76 650 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu titlu de taxă de stat, în mărime de 2 299,5 lei.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 199 alin. (1), 201, 208 alin. (1), 209 alin. (1), 210 alin. (1), 679 alin. (1), 1086, 1088 alin. (1), 1389 alin. (1) Cod civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019), pct. 4.6, 4.5, 5.6, 6.5 din Regulamentul cu privire la parcare auto specializată cu plată, în coroborare cu actele cauzei, Colegiul a reținut că instanța de fond corect a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii.

Colegiul a mai reținut că, pentru contractul de depozit este aplicabilă regula generală de valabilitate a actelor juridice privind consimțământul neviciat al persoanei de a încheia un act juridic exprimat cu intenția de a produce efecte juridice, dacă părțile au ajuns la un acord cu privire la toate clauzele esențiale. Or, un factor important și obligatoriu al contractului de depozit este acțiunea de predare a bunului de către deponent spre păstrare depozitarului, constituind acordul de voință al părților la încheierea acestui contract.

Instanța de apel a învederat că, instanța de fond just a menționat că potrivit normelor de drept material tăcerea și inacțiunea nu valorează cu acceptarea contractului. Prin urmare, instanța de fond just a apreciat critic argumentul reclamantului că între reclamant și pârât ar exista relații contractuale de depozit.

Totodată, instanța de apel a învederat că, unicul act care ar proba existența unor eventuale raporturi juridice între reclamant și pârât este Actul cu privire la

păstrarea unității de transport nr.00288 (f.d.18). Însă, potrivit pct.4.6. (alin.2) din Regulamentul invocat de reclamant, rezultă că după semnarea Actului de păstrare, se consideră încheiată tranzacția de depozit între reclamant și organul care a dispus reținerea, aducerea și păstrarea vehiculului la parcare reclamantului, dar nu între reclamant și pârât.

La acest compartiment, instanța de apel a confirmat că instanța de fond just a menționat că actul enumerat este întocmit/semnat doar de reclamant, iar la rubrica destinată organului de poliție nu se atestă nici o semnătură, deși conform Regulamentului organul care a decis reținerea/sechestrarea și aducerea la păstrare a vehiculului la parcare specializată, semnează actul primirii la păstrare a unității de transport.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a remarcat că, instanța de fond just a reținut că reieșind din art.1389 Cod civil, raportat la speța dedusă judecății, nu se atestă o îmbogățire fără justă cauză a pârâtului Roșioru Viorel.

Or, deși vehiculul se află la păstrarea reclamantului-apelant ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din RM, la materialele cauzei nu se regăsește nici un act din care ar rezulta că motocicletă „Muravei”, n/î 7424 MDO, ar fi fost sechestrată/ridicată și predată la parcare specializată a reclamantului-apelant de organul abilitat cu asemenea acțiuni.

La 01 decembrie 2021, ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din RM a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 14 septembrie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 01 octombrie 2021 (f.d.156), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către participanții la proces.

Astfel, recursul declarat la data de 01 decembrie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 22 decembrie 2021 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Astfel, la 17 ianuarie 2022, intervenientul accesoriu, Inspectoratul Național de Securitate Publică, a depus referință, prin care a solicitat a fi considerat inadmisibil recursul declarat de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din RM.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din RM, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din RM, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Cooperatistă de Alimentație Publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din RM, împotriva deciziei din 14 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat